

הפקולטה למדעי הרוח

המחלקה לתרגום וחקר התרגום, בר-אילן

1. נתונים אישיים:

שם בעברית: רחל ויסברוד

שם בלועזית: Rachel Weissbrod

דואל: Rachel.Weissbrod@biu.ac.il

טלפון במשרד 03-5318227

2. תאריך תחילת עבודה בבר אילן: 1.11.2002

דרגה: פרופסור חבר (החל מ-2010)

ראשת מחלקה מ-2012

<u>שנת קבלת התואר</u>	<u>מחלקה</u>	<u>שם האוניברסיטה</u>	<u>השכלה</u>
1977 (בהצטיינות)	ספרות אנגלית	תל-אביב	תואר ראשון
1980 (בהצטיינות)	ספרות אנגלית	תל-אביב	תואר שני
1990	תורת הספרות	תל-אביב	תואר שלישי

4. נושא עבודת המסטר: Moral Concerns in Three 19th Century Novels

שם המנחה: פרופ' דניאל פיינמן

נושא עבודת הדוקטור: מגמות בתרגום סיפורת מאנגלית לעברית, 1958-1980

שם המנחה: פרופ' גדעון טורי

5. הדרכת סטודנטים לתארים מתקדמים

א. שמות תלמידי המוסמך

<u>שם התלמיד</u>	<u>שנת הסיום</u>	<u>מדריך שותף</u>
רות נויגרטרן	1996 אוני' עברית	פרופ' שושנה בלום-קולקה
עפרה קומר	1999 אוני' עברית	פרופ' שושנה בלום-קולקה
יוליה גלפריין-בלופולסקי	2006	

2006	ענת רוזנטל
2006	גלית עובדיה
2007	אביגיל צירקין-סדן
2007	שרית סואל
2007	ליאורה לוי-מלינסקי
2008	אסנת אופק
2008	אדל צירלין
2009	מאיה ויינשטוק
2009	שלקוב ילנה
2010	דינה רובינשטיין
2010	רוני חיימוביץ'
2010	מריאנה קאן
2011	הדס משה
2012	טליה עובדיה
2012	חנה קמינסקי
2012	גבריאלה אברם
2012	מעין ציבלמן
2013	מרגריטה וולוסין
2013 (שווה-ערך לתזה)	נועה ליבמן
2013	עדה לוינסקי
2013	גלינה מולדבסקי
2014 (שווה-ערך לתזה)	עדי גורדון
2015	סיהאם ואכד
2015	טליה אטינגר
2016	נורית אליאסף
2017 (שווה-ערך לתזה)	גלית יצחק

פרופ' נתן כהן

הצעת מחקר אושרה

איתמר רובינשטיין

ב. שמות תלמידי הדוקטור

<u>שם התלמיד</u>	<u>שנת הסיום</u>	<u>מדריך שותף</u>
יוליה ארד	2011	פרופ' אלדעה ויצמן
ליאת קול	2014	
סיו גאו	2018	
טניה ווינוב	2018	פרופ' יואל וולטרס
רחל קודיש-ושדי	הצעת מחקר אושרה	
נועה ליבמן	הצעת מחקר אושרה	
שרה פארנצו	הצעת מחקר אושרה	ד"ר הילה קרס

כמו כן אני מנחה ביחד עם פרופ' קלייר דיוויסון את נור לסינגר, דוקטורנטית מאוניברסיטת פריז סורבון
3.

הנחיית עבודות גמר בתיכון: ירדן ליכטרמן כתבה בהנחייתי עבודה שכותרתה "ביטויי האידיאולוגיה
הכנענית בתרגומי יונתן רטוש" וזכתה בפרס ראשון בתחרות מדענים ומפתחים צעירים 2014 וכן בפרס
שז"ר לחקר תולדות ישראל. בעקבות הזכייה ייצגה את ישראל בתחרות מדענים צעירים בוורשה.

6. מענקי מחקר:

2011-2009 – חברה בצוות בינ"ל בראשות פרופ' איב גמבייה, שקיבל מענק מהאיחוד האירופי כדי
לחקור במשך שלוש שנים, במסגרת התוכנית Lifelong Learning, למידת שפה באמצעות כתוביות

2015 – מענק פנים של סגן הנשיא למחקר, אוניברסיטת בר-אילן

7. ארגון כנסים מדעיים:

"הגורם האנושי: המתרגם, המתורגמן וקהל היעד" – יום עיון לזכרה של פרופ' מרים שלזינגר ז"ל,
בר-אילן 12.5.13 (בהשתתפות שני חוקרים מחו"ל)
יום העיון הראשון של החברה לחקר התרגום, בר-אילן 5.6.14 (בהשתתפות חוקרת מחו"ל)
הכינוס ה-41 של האגודה הישראלית לבלשנות שימושית (איל"ש), בר-אילן 19.10.14
יום העיון השני של החברה לחקר התרגום, 22.5.16 (בהשתתפות שלושה חוקרים מחו"ל)

שיח, פרגמאטיקה, תרגום – לכבוד פרופ' אלדעה ויצמן לרגל צאתה לגמלאות, 4.1.18
כינוס הפקולטה למדעי הרוח, בר-אילן, 16.4.18

8. מקומות עבודה קודמים

1979-1995 האוניברסיטה הפתוחה, פיתוח וריכוז קורסים
1992-1994 מכללת אורנים והחטיבה של אוניברסיטת חיפה באורנים
1992-2005 האוניברסיטה העברית, המחלקה לתקשורת
1993-1994 אוניברסיטת בן-גוריון, המחלקה לספרות
1995-2006 מכללת בית-ברל, החוג לספרות ולימודי תעודה בתרגום

9. נסיון מקצועי אחר (תפקידים ציבוריים):

2004 – חברה בוועדת פרס היצירה (פרס שרת החינוך) למתרגמים

2010 – חברה בוועדת הפרס ע"ש שאול טשרניחובסקי לתרגומי מופת

2010-2016 – חברה ב-Book Grant Committee של EST – European Society for
Translation Studies

2013-2017 – חברת הנהלת המרכז לחקר הלדינו, אוניברסיטת בר אילן

מ-2014 – חברת מועצת איל"ש (האגודה הישראלית לבלשנות שימושית)

2015 – חברה בוועדת פרס שרת התרבות לתרגום מגרמנית

2017 – חברה בצוות המעריכים של ID-TS (International Doctorate in Translation Studies) – רשת שבה חברות מחלקות לתרגום מרחבי העולם שהדוקטורט שלהם עומד בתנאי סף גבוהים. ב-2016 הגשתי את המחלקה לתרגום וחקר התרגום בבר-אילן לרשת, והמחלקה התקבלה. ב-2017 הוזמנתי להעריך מועמדים חדשים.

מ-2017 – חברה בוועד המנהל של ID-TS

2018 – חברה בוועדת הפרס ע"ש שאול טשרניחובסקי לתרגומי מופת

10. תחומי התמחות מדעיים:

תיאוריה של התרגום
התרגום הספרותי לעברית
תרגום לאמצעי התקשורת האלקטרוניים (כתוביות, דיבוב)
תרגום בין מדיה (כגון מספרות לקולנוע) ותרגום דגמים (תעביר)
תרגום ואנטישמיות

11. פרסומים מדעיים – ברשימה נפרדת

12. הרצאות בכנסים מדעיים *PAPERS PRESENTED AT SCIENTIFIC CONFERENCES*

1989 "אינטרפרנציה לשונית בתרגומי סיפורת מאנגלית לעברית", הכנס הבין-אוניברסיטאי השישי לחקר הספרות העברית, אוניברסיטת תל-אביב.

1990 "היחסים בין לשון הספרות המתורגמת הרשמית והלא-רשמית בשנות ה-60 וה-70", הכנס "העברית שפה חיה" (מס' 1), מכללת אורנים ואוניברסיטת חיפה.

1990 הכנס השנתי של האגודה למדעי היהדות בארה"ב, בוסטון. השתתפתי כיו"ר אחד המושבים.

1991 "אכסדוס – הספר, הסרט והתרבות הישראלית", הכנס הבין-אוניברסיטאי השמיני לחקר הספרות העברית, אוניברסיטת בר-אילן.

1992 "מורשת יהודית בשירת יונתן רטוש", הכנס "מאה שנות שירה עברית מודרנית", החוג לספרות עברית, אוניברסיטת תל-אביב.

1993 "יחסים בין-טקסטואליים כבעיית תרגום", הכנס הבין-אוניברסיטאי התשיעי לחקר הספרות העברית, אוניברסיטת חיפה.

1993 "נורמת הלשון הגבוהה וה-'Mock Epic' בתרגום הספרותי לעברית", הכנס "העברית שפה חיה" (מס' 2), מכללת אורנים ואוניברסיטת חיפה.

1995 "הפונקציה הפואטית בטקסטים לא-ספרותיים ובתרגומיהם", הכנס הבינ"ל "עתיד ותקשורת", הטכניון, חיפה.

1996 "ההתמודדות עם ביטויי אנטישמיות בתרגום הספרותי לעברית", הכנס "הזר והאחר - עיון בין-תחומי", האוניברסיטה הפתוחה. הרציתי על נושא זה גם בכנס של האיגוד הבינ"ל למדעי היהדות בירושלים בשנת 1997.

1997 "נוכחות השפה הערבית בספרות, בפזמון ובקולנוע בישראל", הכנס "העברית שפה חיה" (מס' 3), מכללת אורנים ואוניברסיטת חיפה.

2001 "תרגום בעידן הפוסט-מודרני", הכנס "העברית שפה חיה" (מס' 4), מכללת אורנים ואוניברסיטת חיפה.

2001 "תהי גבר, הבן!! – על רטוש כמתרגם שירה", הכנס "שירת רטוש ולשונו", החוג ללשון העברית, אוניברסיטת חיפה.

2001 "מעבדות לחירות בארץ המובטחת – סיפור יציאת מצרים כדגם לפרשנות הסטורית", הכנס הבין-אוניברסיטאי השישה-עשר לחקר הספרות העברית, אוניברסיטת תל-אביב.

2003 "מהספרות לקולנוע - האם ניתן להמיר שפה מילולית בשפה ויזואלית?", "שיח רב-תרבותי בחברה רב-משברית", הכינוס השני של האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה בשיתוף עם המכון לחקר הטיפוח בחינוך, האוניברסיטה העברית.

2004 "התרגום לעברית של סרטים המבוססים על מחזות שקספיר", הכנס "העברית שפה חיה" (מס' 5), המכללה האקדמית אורנים.

2004 "תרגום וכתובה רוויזיוניסטית", סדנת מחקר בינלאומית של הקרן הלאומית למדע בנושא "מוסדות, האביטוסים ויחידים: היבטים חברתיים, היסטוריים ופוליטיים של חילופים בין-תרבותיים", אוניברסיטת תל-אביב, ביה"ס למדעי התרבות.

2004 "מלשון ללשון ומספרות לקולנוע", יום העיון "דיאלוג: בין טקסט לקונטקסט", בית-הספר ללימודים רב-תחומיים, המכללה האקדמית בית-ברל.

2004 "השוואה בין כתוביות לדיבוב מנקודת ראות של יחסי תרגום/מקור; הסרט שרק כמקרה מבחן", "שפה, לאומיות ופלורליזם", הכינוס השנתי השלישי של האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה, המכללה האקדמית בית-ברל.

2004 "האם ב'תרגום' (משפה לשפה וממדיום למדיום) מעבירים 'משמעות' או משהו אחר?", "הכנס 'המשמעות ומשמעויותיה בחיים ובתחומי ידע שונים', החוג ללשון העברית והחוג לשפה וספרות אנגלית, אוניברסיטת חיפה.

2005 "ההתמודדות עם ביטויי גזענות בתרגום הספרותי לעברית", הכינוס הרביעי של האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה, אוניברסיטת בר-אילן.

2006 "הפנים כזירת התרחשותה של הדרמה: השימוש בקלז-אפ בשני סרטים על השואה", הכנס הבינלאומי הבין-תחומי "Panim/Pnim: Portrayals of Exile", אוניברסיטת בר-אילן.

2006 "התרגום הרב-לשוני בטלוויזיה הישראלית", "שפה בעולם משתנה", הכינוס החמישי של האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה, האוניברסיטה הפתוחה.

2006 "אחר פוגש אחר: מצוצרה בואדי, הספר והסרט", הכנס "לכתוב בשפת האחר", המכללה האקדמית בית-ברל.

2007 "רב-לשוניות בישראל והשלכותיה בתחום התרגום", הכנס "העברית שפה חיה" (מס' 6), המכללה האקדמית אורנים.

2007 "התרגום - מעשה אלים או פייסני?", "השתקפות עימותים אלימים בשפה", הכינוס השישי של האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה, המחלקה ללימודים הומניסטיים ואמנויות, הטכניון, חיפה.

2008 "הטקסט השלישי: שלושה תרגומים של השיר "If" לקיפלינג לאור הפילוסופיה של פול ריקר", הכנס "המשמעות ומשמעויותיה בחיים ובתחומי ידע שונים" (מס' 6), החוג לשפה וספרות אנגלית, אוניברסיטת חיפה.

2008 "רב-לשוניות בישראל: השלכות לחקר התרגום", יום עיון לכבוד ספר היובל לפרופ' גדעון טורי, ביה"ס למדעי התרבות, אוניברסיטת תל-אביב והמחלקה לתרגום וחקר התרגום, אוניברסיטת בר-אילן.

2008 "תרגום למדיה ולימוד שפה", הכינוס הראשון של המרכז למדיניות לשון, אוניברסיטת בר-אילן.

- 2008 "שינוי שמות מקומות כתרגום: ארץ ישראל כמקרה מבחן", "שפה, חשיבה ותרבות", הכינוס השביעי של האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה, מכללת לוינסקי לחינוך.
- 2009 "תרגום ותעביר במערכת המשפט העות'מאנית, המנדטורית והישראלית", "זהות ושפה: קהילות שיח ויחסי הגומלין ביניהן", הכינוס השמיני של האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה, מכללת דוד ילין.
- 2010 "המפגש עם מהגרי עבודה בקולנוע הישראלי: רב-לשוניות, תרגום והיעדרו", "שפה וחברה בעיצוב הדדי", הכינוס התשיעי של האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה, אוניברסיטת בן-גוריון.
- 2011 "ואלס עם באשיר: אנימציה ותרגום כדרכי תיעוד", הכינוס השנתי ה-15 של האגודה הישראלית לתקשורת, אוניברסיטת חיפה. [עם איילת כהן].
- 2012 "כתוביות כאמצעי ללמידת שפה מנקודת-מבטם של צופים ישראלים", הכינוס ה-39 של איל"ש, מכללת אחוה.
- 2013 "חולמים ומתרגמים: ראשית התרגום לקולנוע בארץ ישראל", "עברית שפה חיה" (מס' 8), המכללה האקדמית אורנים.
- 2013 "תרגום וקרוביו: תרגום כחלק ממערך היחסים עם טקסט מקור ביצירות על-פי שייקספיר", הכינוס ה-40 של איל"ש, מכללת בית ברל. בכינוס זה ארגנתי את המושב על תרגום.
- 2014 "אמירות אנטישמיות של ידוענים בתרגום לעברית", הכינוס ה-41 של איל"ש, אוניברסיטת בר-אילן. בכינוס זה השתתפתי בוועדה המארגנת וארגנתי את המושב על תרגום.
- 2016 "היהפוך כושי עורו?" – nigger בספרות מקור אמריקנית ובתרגומיה לעברית", "עברית שפה חיה" (מס' 9), המכללה האקדמית אורנים.
- 2016 "אלוזיות למקרא ולדברי חז"ל באיתאל הכושי מוונציה – תרגומו של זלקינסון ל-Othello", הכינוס ה-43 של איל"ש, מכללת לוינסקי. בכינוס זה ארגנתי את המושב על תרגום.
- 2017 רחל ויסברוד ואיילת כהן "הכבש השישה-עשר – מלל, איור ושיר כתרגום הדדי", הכינוס "מקס ומוריץ מדברים עברית – שאלות במחקר התרגום לילדים", ביה"ס למדעי התרבות, אוניברסיטת תל-אביב.

2017 רחל ויסברוד ואיילת כהן "הכבש השישה עשר – תרגום בין ובתוך אופנויות", הכינוס ה-44 של איל"ש, מכללת אחוה.

2018 רחל ויסברוד ואיילת כהן "מילה ותמונה – טראומה וזיכרון בנובלה ה(ביו)גרפית עולמו של יחזקאל, כינוס מדעי הרוח, אוניברסיטת בר-אילן.

2004 "Inter-Semiotic Translation: Cinematic Adaptations of Literary and Theatrical Works as a Case in Point", "Translation Studies: Doubts and Directions", 4th EST (European Society for Translation Studies) Congress, University of Lisbon.

2004 "From Local Literature to Global Cinema", an international conference: "The Wall", Department of Cinema, Tel Aviv University.

2005 "Coping with Anti-Semitism in Hebrew Literary Translation", an international conference: "Translating and Interpreting as a Social Practice", The Department of Translation Studies, University of Graz.

2005 (with Miriam Shlesinger) "For Better and for Worse: The Transformation of a Diploma Program into MA Studies", "Professional Education of 21st Century Translators and Interpreters", Monterey Institute of International Studies.

2006 "Multilingualism and Multiculturalism as Manifested in Translation for Israeli Television", an international conference: "Translation and Communities", universit  de Bretagne Sud, Lorient.

2007 "Translating Words into Visual Signs: The Cinematic Face", an international conference: "Translation and Translation: Des faux amis; Tracing Translation Across Disciplines", Boğaziçi University, Istanbul.

2007 "Translation Studies and Mass Media Research", "Why Translation Studies Matters", 5th EST (European Society for Translation Studies) Congress, University of Ljubljana.

2008 "In the Wake of the Novel: Sami Michael's *A Trumpet in the Wadi* and its Cinematic Adaptation", an international conference: "Cultures of Translation: Adaptation in Film and Performance", University of Glamorgan, Cardiff.

2008 "From Translation to Transfer: Israeli Law as a Case in Point", "The Third Asian Translation Traditions Conference", Boğaziçi University, Istanbul.

2008 "...a large, pleasant mansion in the Moorish style, set in gardens': Landscape in *Altneuland*", "Natur - und Landschaftswahrnehmung in deutschsprachiger jüdischer und chsitischer Literatur der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts", The Van Leer Jerusalem Institute.

2009 "A Systemic Approach to Hebrew Literature, Israeli Literature and Jewish Literature, and Their Interrelation through Translation", "Translation in Multilingual Cultures", KUL (Catholic University of Leuven).

2009 "The Role of Translation in an Export-Oriented Film Industry; Israel as a Case in Point", "Media for All: Quality Made to Measure", Artesis University, Antwerp.

2010 "*Waltz with Bashir* as a Case of Multidimensional Translation", 6th EST (European Society for Translation Studies) Congress, KUL (Catholic University of Leuven). [With Ayelet Kohn.]

2010 "Translation and its Absence in Israeli Films Featuring Foreign Workers from East Asia", The Fourth Asian Translation Traditions Conference, CUHK (Chinese University of Hong Kong).

2011 "A Systemic Approach to Hebrew Literature, Israeli Literature and Jewish Literature, and Their Interrelation through Translation", HUSSE (Hungarian Society for the Study of English) 10, Pázmány Péter Catholic University, Piliscsaba.

2012 "Hebrew Subtitles as a Tool for Language Learning", Subtitles and Language Learning, University of Pavia.

2013 "Creativity under Constraints: The Beginning of Film Translation in Mandatory Palestine", Translation Studies: Centers and Peripheries, 7th EST (European Society for Translation Studies) Congress, University of Germersheim.

2013 "Hebrew Translators Facing T. S. Eliot's Anti-Semitism – A Case-Study Grounded in Imagology", International Conference – Translators and (Their) Authors, Tel Aviv University.

2013 "Past Translators as Silenced Voices", Voice and Ethics, Tel Aviv University and Cervantes Institute.

2014 "Is There Such a Discipline?" a conference on literary translation, The English Department, Bar Ilan University.

2014 "'Translated People' and the Receiving Culture – Filipino Caregivers in Israeli Literature", ATT (Asian Translations Traditions) 6, the University of the Philippines in Diliman.

2015 "The Beginning of Film Translation in Mandatory Palestine", presented at "Splendid innovations: The development, reception and preservation of screen translation", British Academy, London (21-22 May). This is one of the six conferences funded by the British Academy in 2015; see <http://www.britac.ac.uk/conferences/index.cfm>.

2015 "The Illustrator as Translator – *Uri Cadduri* and *Mr. Fibber, the Storyteller* as a Case in Point", presented at "Transfiction 3", Montreal (May 27-29). [With Ayelet Kohn.]

2015 "Alice in a World of Wonderlands: The Translations of Lewis Carroll's Masterpiece", New York (October 7-8). I've been invited to attend the conference as a contributor to the research project dedicated to *Alice's* translations on its 150 Anniversary.

2016 "What Happened to the Red Balloon? Or: Can Sequels Be Grouped with Translations and Adaptations?", 8th EST (European Society for Translation Studies), Congress, Aarhus University (September 15-17). [With Ayelet Kohn.]

2017 "From Polysystem and Norms to Postmodernism and Post-Colonialism: The Ongoing Impact of the 1970s". The 1st World Congress on Translation Studies, organized by The French Society for Translation Studies, Paris West University Nanterre-La Défense (April 10-14).

2017 "Freud's Conceptualization of Translation: Turning the Repressed into Art in *Waltz with Bashir* and *Ezekiel's World*". The 1st World Congress on Translation Studies, organized by The French Society for Translation Studies, Paris West University Nanterre-La Défense (April 10-14). [With Ayelet Kohn.]

2017 "Remediation and Hypermediacy – *Ezekiel's World* as a Case in Point". "Intersemiotic Translation, Adaptation, Transposition: Saying Almost the Same Thing?", University of Cyprus (November 10-12). [With Ayelet Kohn.]

2018 "Drag, Irony and Social Criticism in the Third Space – 'Arisa' as a Case in Point", KISMIF ("Keep It Simple, Make It Fast! Gender, Differences, Identities and DIY Cultures"), University of Porto (July 4-7). [With Ayelet Kohn.]